

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **184** (2009-2010) – Nr. 4
ingediend op 4 januari 2010 (2009-2010)

Beleidsnota

Bestuurszaken

2009-2014

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de dames Karin Brouwers en Linda Vissers

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Frank Creyelman, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
de heer Marc Vanden Bussche;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Filip Anthuenis, mevrouw Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Güler Turan;
de heer Bart De Wever, mevrouw Lies Jans;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

- 184** (2009-2010) – Nr. 1: Beleidsnota
- Nrs. 2 en 3: Met redenen omklede moties

INHOUD

I.	Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand	4
1.	Inleiding	4
2.	Omgevingsanalyse	4
3.	Strategische en operationele doelstellingen	5
3.1.	Daadkrachtig management door samenwerking en synergie.....	5
3.2.	Open en innovatieve overheid voor een betere dienstverlening	5
3.3.	Naar een vernieuw(end) P&O-beleid.....	6
3.4.	Met ICT en e-government naar geïntegreerde oplossingen.....	6
3.5.	Naar een klantgericht en beleidsondersteunend instrumentarium voor administratieve vereenvoudiging, kwaliteitsvolle regelgeving en proces- en informatiebeheer	7
3.6.	Clustering van expertise rond goed opdrachtgeverschap	7
3.7.	Naar een proactief vastgoed- en patrimoniumbeleid.....	7
3.8.	Naar een efficiënte, duurzame en sterke facilitaire ondersteuning	8
3.9.	Een overheidsbreed dienstenplatform gebouwd op sterke entiteiten..	8
3.10.	Sterke partnerschappen voor maximale meerwaarde eindgebruiker ..	8
II.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden	9
1.	Algemene opmerkingen	9
2.	Daadkrachtig management door samenwerking en synergie	9
3.	P&O-beleid.....	10
4.	Huisvesting van de administratieve diensten.....	11
5.	Administratieve vereenvoudiging en kwaliteitsvolle regelgeving	12
6.	ICT en e-government.....	12
III.	Antwoorden van de minister	13
1.	Algemeen.....	13
2.	Daadkrachtig management door samenwerking en synergie	13
3.	P&O-beleid.....	14
4.	Huisvesting van de administratieve diensten.....	16
5.	ICT en e-government.....	17
6.	Administratieve vereenvoudiging en kwaliteitsvolle regelgeving	17
IV.	Met redenen omklede moties.....	18

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 8 december 2009 de beleidsnota Bestuurszaken 2009-2014, ingediend door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER GEERT BOURGEOIS, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

1. Inleiding

De minister verklaart dat de beleidsnota Bestuurszaken past in de ruimere uitdaging van de Vlaamse overheid om te komen tot meer efficiëntie en effectiviteit. Bestuurszaken speelt daarin als horizontaal beleidsdomein een bijzondere rol.

Andere rode draden zijn het streven naar schaal- en synergiewinsten, de ontwikkeling van markteconomische reflexen, stimulansen aan de organisatie, een waardegedreven bedrijfs- en leiderschapscultuur, kwaliteitsvolle dienstverlening en het vervullen van een voorbeeldfunctie. Verder noemt de minister het duurzame beheer van de middelen, de aandacht voor diversiteit, kwaliteit, integriteit en welzijn, de rol van ICT (informatie- en communicatietechnologie), administratieve lastenverlaging, maximaal gebruik van bevoegdheden en beleidsdomein- en bestuurslaagoverschrijdende samenwerking. Hij onderstreept dat de interbestuurlijke samenwerking een heel belangrijk thema is voor de Vlaamse Regering.

2. Omgevingsanalyse

De minister situeert enkele algemene ontwikkelingen die grote gevolgen hebben voor het beleidsdomein Bestuurszaken. De bestuurlijke bewegingsvrijheid van Vlaanderen is sub-optimaal, want er moet niet alleen rekening gehouden worden met de Europese maar ook met de federale regelgeving. Van die laatste geeft de minister het personeelsstatuut als voorbeeld.

Verder is wereldwijd de noodzakelijke focus op efficiëntie en effectiviteit, doeltreffend bestuur en een slagkrachtige overheid aan de orde. De Vlaamse overheid zal nooit meer uit het oog mogen verliezen dat zij voortdurend met andere binnen- en buitenlandse overheden wordt vergeleken. Dit heeft bovendien een economische dimensie, aangezien de kwaliteit van de overheid meespeelt in de concurrentiekracht, zeker in regio's met weinig speelruimte inzake loonkosten en fiscaliteit.

Evenzeer van belang zijn de technologische ontwikkelingen met invloed op de werking van de overheid. Tot slot in dit verband wijst de minister op de vergrijzing en haar weer-slag op het Vlaamse personeelsbestand, en op de voorbeeldfunctie die de Vlaamse overheid moet vervullen op het vlak van ecologie en duurzaamheid.

Vervolgens noemt hij de ontwikkelingen in en rond Bestuurszaken zelf. De eerste is de reorganisatie van de Vlaamse overheid, waarbij de grotere autonomie en verantwoordelijkheid van entiteiten binnen Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) zowel kansen als risico's creëert. Het resultaat kan immers grotere slagkracht maar ook verkokering zijn. Als een en ander niet vrijwillig kan, zullen mogelijk in bepaalde domeinen maatregelen opgelegd worden. Verder zijn vooruitgang in kwaliteitsvolle regelgeving, efficiënte processen, e-government en administratieve vereenvoudiging topprioriteiten.

3. Strategische en operationele doelstellingen

De minister stelt zijn 10 strategische en operationele doelstellingen voor.

3.1. *Daadkrachtig management door samenwerking en synergie*

Om de ambtelijke samenwerking te versterken tegen verkokering, is beleidsdomeinoverschrijdende afstemming in het College van Ambtenaren-Generaal (CAG) nodig. Het CAG krijgt een formele, besluitvormende opdracht met het oog op synergie. Daartoe zal het organisatiebrede projecten coördineren en de samenwerking in het kader van Vlaanderen in Actie (ViA) en Pact 2020 stimuleren. De minister herinnert ook aan de CAG-opdracht om tegen eind 2009 voorstellen voor efficiëntiewinst voor te leggen.

De politiek-ambtelijke samenwerking moet op een nieuwe leest geschoeid worden. Er komt een charter tussen de Vlaamse Regering en administratie. De klemtoon ligt op een waardegedreven leiderschapscultuur, die impulsen geeft aan de samenwerking tussen top-ambtenaren.

Om significante en meetbare efficiëntiewinst te realiseren, worden de werkzaamheden van de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid (CEEEO) voortgezet. Er moet een meerjarenprogramma komen en stimulansen voor efficiëntiewinst. Het CAG krijgt daarbij zoals gezegd een opdracht en de afspraken met de topambtenaren moeten in de doelstellingen opgenomen worden. Om de interne planlast te verminderen mikt de minister op de stroomlijning van de beleidscycli en de single audit. Tot slot is de meting van het efficiëntie-effect nodig.

Met het oog op een verhoging van de autonomie en flexibiliteit over het beheer van de middelen, wil de minister in de richting gaan van één budgettaire enveloppe, waarmee de verantwoordelijke ambtenaar zijn doelstellingen moet halen en rapporteren over de besteding.

De vereenvoudiging van de controle en het toezicht op maat van de Vlaamse overheid neemt de vorm aan van de ontwikkeling en invoering van het concept single audit. Daarnaast noemt de minister de uitbouw van een degelijk systeem van organisatiebeheersing en van bedrijfscontinuïteitmanagement, en de introductie van de externe audit bij de lokale besturen.

Voor dat laatste verwijst hij naar de beleidsnota Binnenlands Bestuur. Het is omwille van planlasten niet aangewezen om elk jaar te auditen bij de lokale overheden, daarvoor ontbreken ook de middelen in Vlaanderen. Wel is voldoende rapportering nodig en kan een en ander leiden tot benchmarking.

De minister wil maatregelen met het oog op een deugdelijk bestuur. Deugdelijk bestuur is actueler dan ooit, ook in alle deelnemingen van de Vlaamse overheid. Als voorbeeld geeft de minister de rol van de twee onafhankelijke bestuurders bij de VRT (Vlaamse Radio- en Televisieomroep).

Tot slot moeten er stimulansen worden gegeven voor een waardegedreven cultuur. De minister merkt op dat de Vlaamse ‘civil servant’ trots moet zijn op zijn organisatie, die waarden heeft en ze ook toont.

3.2. *Open en innovatieve overheid voor een betere dienstverlening*

Om een open en innovatieve overheid voor een betere dienstverlening te bereiken is het nodig dat de kwaliteit van de dienstverlening gegarandeerd wordt door de operationalisering van het algemene dienstverleningscharter, door de meting en vergelijking van beleids-

effecten, en door de bouw van een toekomstgerichte en open ICT-architectuur, waarop ook de lokale overheden kunnen aansluiten.

Verder is een open en luisterende overheid nodig, die luistert naar de samenleving via strategische adviesraden en reguleringsimpactanalyse (RIA), en voortbouwt op degelijk, beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek. In dat verband zal aan het steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen worden gevraagd om meer toepassingsgerichte adviezen af te leveren.

Op het vlak van de garantie van een integere overheid somt de minister drie doelstellingen op: preventie, detectie en reactie. Hij verwijst naar de maatregelen die al in de vorige regeerperiode werden ingevoerd: de klokkenluidersregeling, de deontologische code, en de specifieke maatregelen voor kwetsbare functies – zoals de rotatie en de dubbele handtekening – als voorbeelden.

Ook de stimulering van het innovatieklimaat binnen de Vlaamse overheid is een groot en belangrijk thema, waarbij de minister denkt aan de participatie aan en opvolging van OESO-werkgroepen (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling), EU-congressen over kwaliteit en dergelijke.

3.3. *Naar een vernieuw(end) P&O-beleid*

Derde doelstelling is een vernieuw(end) beleid inzake personeel en organisatie, met een beter evenwicht tussen beide en ambities op lange termijn. Personeelsplannen moeten een onderdeel zijn van het ondernemingsplan, cycli moeten op elkaar afgestemd worden en de behoeften proactief in kaart gebracht. De opgave om talentvolle medewerkers aan te trekken vereist in bepaalde domeinen specifieke beloning. In het kader van de creatie van een waardegedreven leiderschapscultuur wordt de managementcode een managementhandboek.

Verder noemt de minister het vergroten van de inzetbaarheid, de koppeling van competitieve arbeidsvoorwaarden aan een loopbaanstrategie, persoonlijke ontwikkeling in functie van strategie, talent en ambitie, een geïntegreerd welzijnsbeleid en een gezond arbeidsklimaat. Hij onderstreept het belang van het schouderklopje: leidend ambtenaren moeten niet alleen negatief optreden maar oog hebben voor de kwaliteiten van hun medewerkers.

Om de kracht van diversiteit te benutten is het absoluut nodig om de streefdoelen vast te leggen in de managementcyclus. De leidend ambtenaren zijn immers verantwoordelijk voor de werving en moeten ervoor zorgen dat voldoende mensen van allochtone afkomst of met een arbeidshandicap in dienst zijn. Concrete, afdwingbare afspraken met de managers zijn daarom aangewezen. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van vrouwen in managementfuncties.

Werkgelegenheid voor personen met een arbeidshandicap vereist maatwerk, maar de overheid moet het voorbeeld geven. Voor ieder personeelslid moet een open en respectvolle omgeving gegarandeerd worden en iedereen moet toegang krijgen tot de Vlaamse overheid. Tot slot is vereenvoudiging, stroomlijning en modernisering van het Vlaamse personeelsstatuut wenselijk, al botst men daar vaak op de bestaande federale regeling.

3.4. *Met ICT en e-government naar geïntegreerde oplossingen*

ICT, e-government en administratieve vereenvoudiging zijn gezamenlijke hefboomen voor een efficiëntere overheid. Domeinoverschrijdende schaalvoordelen vormen het perspectief. De huidige schaarste van de middelen maakt efficiëntie belangrijker dan ooit. De wegwerping van 250.000 papieren attesten door de onderwijsinstellingen vormt een voorbeeld. Ook in de relatie met de lokale besturen valt op dit vlak veel winst te boeken. Een interes-

sant project is bijvoorbeeld de digitale aanvraag van bouwvergunningen. Ook e-procurement loopt volop als proefproject.

Flexibele, gemeenschappelijke ICT-dienstverlening en -platforms zijn nodig. De minister onderstreept de klantgerichtheid en de uitbouw van gemeenschappelijke infrastructuur en oplossingen. Technologische innovatie moet doelgericht ingezet worden door de integratie van ICT en bedrijfsvoering, in de plaats van louter de bestaande processen te informatiseren. De ambitie is ook het uittekenen van een unieke ICT-hoofdarchitectuur voor alle overheden in Vlaanderen. Daarbij wordt sterk ingezet op het gebruik van authentieke bronnen, e-governmentprojecten en het streven naar een groene, duurzame ICT. De overheid moet uiteraard aandacht blijven hebben voor kostenbewust, resultaatgericht en duurzaam beheer van de ICT-middelen.

3.5. *Naar een klantgericht en beleidsondersteunend instrumentarium voor administratieve vereenvoudiging, kwaliteitsvolle regelgeving en proces- en informatiebeheer*

Met het oog op administratieve vereenvoudiging, kwaliteitsvolle regelgeving en proces- en informatiebeheer, blijft de minister werken met actieplannen voor lastenverlaging. De creatie van nieuwe administratieve lasten wil hij bewaken met de sinds de vorige regeerperiode bestaande – en in België unieke – compensatieregels. Vlaanderen sluit zich aan bij de Europese doelstelling van 25% lastenverlaging, maar vertrekt daarbij van een nulmeting die ondertussen klaar is voor vrijwel alle beleidsdomeinen. Alle agentschappen en entiteiten zullen vervolgens hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Voor de mensen die geen internettoegang hebben, moeten naast goede elektronische formulieren ook de klassieke gehandhaafd blijven.

De RIA zal worden hervormd tot een nog doeltreffender instrument. Ten aanzien van de Europese regelgeving zal proactief gewerkt worden met impactfiches. Om de eigen regelgeving zo transparant en toegankelijk mogelijk te maken, zal de minister de cellen Wetskwaliteit in de verschillende domeinen ondersteunen vanuit de centrale wetgevingscel van de Vlaamse overheid.

Voor de optimalisering van het procesbeheer uit het perspectief van de klant, is de interne staatshervorming heel belangrijk. De regering wil het aantal interveniërende bestuursniveaus reduceren, de kennis over procesbeheer delen, het organisatiebeheer geïntegreerd aanpakken en het loket voor burgers en bedrijven optimaliseren vanuit het perspectief van samenwerking. De minister denkt dat de Europese dienstenrichtlijn op dit vlak een opportuniteit biedt aan de overheid. Kwalitatief informatiebeheer is een absolute basisvoorwaarde. Voor een goed beheer van het Vlaams geheugen komt er een Archiefdecreet.

3.6. *Clustering van expertise rond goed opdrachtgeverschap*

De zesde doelstelling betreft de clustering van expertise rond goed opdrachtgeverschap. Binnen de beleidsdomeinoverschrijdende en projectmatige aanpak zijn de aandachtspunten: professioneel veranderings- en projectmanagement, goed opdrachtgeverschap voor bouwheren, en overheidsopdrachten en e-procurement. Het Agentschap voor Facilitair Management (AFM) krijgt een belangrijke opdracht inzake duurzaamheid. Wat het aankoopbeleid betreft, zijn verder doorgedreven labels en bestekbepalingen nodig. Ook in raamovereenkomsten moeten meer dergelijke clausules ingeschreven worden.

3.7. *Naar een proactief vastgoed- en patrimoniumbeleid*

Verder wil de regering in deze regeerperiode de basis leggen voor een proactief vastgoed- en patrimoniumbeleid, ook al is dat niet evident in een periode van economische crisis. Toch is het de ambitie om te werken met een Vlaamse vastgoedportefeuille en proactief patrimoniumbeheer, waarbij de overheid niet afwacht wat de ontwikkelaars op de markt aanbieden maar in een vroeg stadium haar eigen behoeften vastlegt. Ook op het vlak van

het Vlaamse erfgoedpatrimonium en de culturele identiteit wil de minister een actievare opstelling. Heel wat erfgoed kan herbestemd worden in het kader van de doelstellingen van de overheid.

In verband met de Vlaamse Bouwmeester wil de minister dat federale bouwprojecten in Vlaanderen voortaan met zijn medewerking gebeuren. Een voorbeeld daarvan zijn de projecten voor de gevangenissen in Vlaanderen. Hij wijst op de voorbereiding van het project Herinneringspark Frontstreek 2014-2018 en het studieproject over de grensposten. Andere opdrachten voor de bouwmeester zijn mee nadenken over de herbestemming van beschermd erfgoed, het stimuleren van het stedelijk erfgoedbeleid en de ontwikkeling van het kunstopdrachtenbeleid van de Vlaamse overheid. Tot slot merkt de minister op dat goed beheer kennis van het vastgoed veronderstelt. De overheid moet beschikken over een inventaris met meer data dan thans het geval is.

3.8. *Naar een efficiënte, duurzame en sterke facilitaire ondersteuning*

In het kader van de doelstelling ‘naar een efficiënte, duurzame en sterke facilitaire ondersteuning’ fungeert AFM als kenniscentrum. Het moet concrete huisvestingsdossiers tot een goed einde brengen. De minister denkt daarbij aan de verdere ingebruikname van het Ellipsgebouw, de problematiek van het Boudewijngebouw, het Vlaams administratief centrum (VAC) in Leuven (in aanbouw), en de lopende procedures voor een VAC in Gent en Brugge. Knelpunt dossiers zijn het Loodsgebouw te Antwerpen, het Vlaams Verkeerscentrum te Antwerpen, de gebouwen van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek te Merelbeke, en de huisvesting van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) en de handhavingcolleges van Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) en Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO). Het kenniscentrum AFM moet praktijkgericht zijn, uitgaan van nuttig ruimtegebruik, hoge kwaliteitsnormen en goede prijsvoorwaarden hanteren, aandacht hebben voor schaalvoordelen en dergelijke meer.

3.9. *Een overheidsbreed dienstenplatform gebouwd op sterke entiteiten*

Bij de oprichting van een overkoepelend dienstenplatform wil de minister zich in de eerste plaats richten op het aanbieden van interne diensten vanuit klantenperspectief, en het stimuleren van entiteiten om hun dienstverlening te standaardiseren en te omkaderen. Van belang is ook de genoemde, snelle – eventueel gedeeltelijke – openstelling voor de lokale overheden. De versterking van een aantal entiteiten binnen het beleidsdomein Bestuurszaken is van belang: de Vlaamse Bouwmeester, de entiteit e-government en ICT-beheer (e-IB) en de Coördinatiecel Vlaams e-government (CORVE), en een duidelijk kader voor AFM.

3.10. *Sterke partnerschappen voor maximale meerwaarde eindgebruiker*

Sterke partnerschappen met het oog op een maximale meerwaarde voor de eindgebruiker, vormen de laatste doelstelling. De minister streeft naar een hecht partnerschap tussen de lokale besturen en de Vlaamse overheid, maar ook internationale samenwerking staat voorop. Hij noemt de deelname aan ‘Government at a glance’ van de OESO, de medewerking aan de Lissabon- en EU-strategie voor Duurzame Ontwikkeling, en de promotie van de Vlaamse overheid tijdens het Belgische EU-voorzitterschap. Hij wil ook de grensoverschrijdende samenwerking uitbouwen.

Tot slot streeft de beleidsnota naar het waarborgen van een sterk partnerschap met de personeelsvertegenwoordiging. In dat verband wordt het CAG volwaardig lid van de overheidsdelegatie in sectorcomité XVIII. De minister streeft eveneens naar samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie op het vlak van ondersteunende diensten zoals personeel- en organisatieontwikkeling en e-government.

II. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE COMMISSIELEDEN

1. Algemene opmerkingen

De heer *Ward Kennes* vindt dat Vlaanderen al heel wat inspanningen heeft gedaan op het vlak van beter bestuur. Als voorbeeld geeft hij het contactpunt van de Vlaamse Infolijn, een volwaardig uniek loket dat informatie ontsluit via verschillende kanalen. Verder waardeert hij de uitbouw van andere eenlokettoepassingen, de initiatieven ter verbetering van de regelgevingkwaliteit en de inspanningen voor administratieve vereenvoudiging. Vlaanderen is een voortrekker in België met zijn reguleringsimpactanalyse en zijn regelgeving-agenda.

Met een goed functionerende overheid kan een regio het verschil maken op de Europese markt, merkt het lid op. Integere en zuinige omgang met belastinggeld is dan ook belangrijk. De overheid moet zich dienstbaar opstellen en haar beleidsdaden actief verantwoorden. Bij investeringskeuzen spelen immers niet alleen de loonkosten maar ook de kwaliteit van de overheid.

2. Daadkrachtig management door samenwerking en synergie

Voor de heer *Ward Kennes* moet de overheid streven naar efficiëntie, openheid en gerichtheid op oplossingen. Dit kan men bereiken door deregulering, het inzetten van ICT en het aflijnen van taken tussen afgeslankte kabinetten en administratie. Het lid vindt synergie door kruisverbindingen tussen departementen en agentschappen en partnerschappen met stakeholders belangrijk. In het kader van de verantwoording van het middelengebruik, noemt hij transparante personeelsbudgetten, monitoring van de werkingskosten, de vergelijking van soortgelijke administraties binnen en buiten de Vlaamse overheid, en output-gerichte kwaliteit- en kwantiteitmeting.

De CD&V-fractie staat achter het streven naar meetbare efficiëntiewinst en de voortzetting van de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid. Naast de genoemde efficiëntiewinst is ook het tegengaan van de verkokering een uitdaging voor het lijnmanagement. Met stimulansen werken is beter dan lineair besparen.

In het kader van het debat over de interne staatshervorming is de verrommeling van het intermediaire bestuurlijke landschap inmiddels een bekend begrip geworden. De heer *Kennes* meent dat op het Vlaamse niveau zelf evenwel ook enige verrommeling aanwezig is. Het Rekenhof wijst er in een verslag op dat voor 300 rechtspersonen van de Vlaamse Gemeenschap geen oplossing is omdat ze niet volledig passen in het BBB-kader. Naast de meer dan 60 verzelfstandigde agentschappen zijn er 120 structuren als Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB's), Vlaamse openbare instellingen (VOI's) en verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's).

De heer *Kennes* merkt nog op dat men in de beleidsnota veel verwacht van de nieuwe single audit: minder controlelast, vermijden van lacunes en overlappingsen, volkomen afdekking van de gedetecteerde controlerisico's enzovoort. De spreker waarschuwt voor het gebruik van te abstracte termen en grote woorden en nieuwe terminologieën. Hij verwijst naar tal van reeds bestaande vormen van controle: Rekenhof, IAVA (Interne Audit van de Vlaamse Administratie), Inspectie van Financiën, IVA Centrale Accounting enzovoort. Men moet opletten dat de controleurs elkaar niet voor de voeten gaan lopen. Ondoorzichtigheid en verrommeling moeten immers vermeden worden. Tot slot vraagt de spreker naar het standpunt van de minister met betrekking tot een eigen regionale rekenkamer.

Mevrouw *Linda Vissers* wijst op het conflict tussen de goede voornemens inzake betrouwbaarheid en transparantie enerzijds en de fraudeonderzoeken bij het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en Wegen en Verkeer anderzijds.

Mevrouw Vissers vraagt hoeveel tijd het CAG dient te besteden aan de analyse van zijn toekomstige positionering, rol, missie en visie. Krijgt het daar ondersteunend personeel voor? Hoe gaat de minister de neutraliteit meten van de onafhankelijke bestuurders die hij wil opnemen in de raden van bestuur van Vlaamse overheidsbedrijven?

De heer *Marnic De Meulemeester* vindt het pleidooi van de minister tegen verkokering binnen BBB terecht, maar hoe wordt geëvalueerd of BBB moet bijgestuurd worden? Open Vld steunt de keuze voor een nieuwe aanpak van de politiek-ambtelijke samenwerking. Een minpunt is dat de eerdere beloften over de afslanking van de kabinetten niet in de beleidsnota zijn opgenomen. Het vooropgestelde aantal van 288 kabinetsmedewerkers werd, met een omweg via facilitaire taken door de administratie, snel aangevuld met 72 bijkomende kabinetsleden.

De realisatie van de externe audit bij de lokale besturen blijkt minder eenvoudig dan gedacht. Ziet de minister een alternatief spoor? Hoe zal de efficiëntiewinst gemeten worden? Wat gebeurt met de departementen die onder het te behalen niveau blijven? De heer De Meulemeester vreest voor het boeken van papieren winst en pleit daarom voor een meer sluitend systeem in de vorm van een jaarlijkse audit.

De heer *Kurt De Loor* stelt dat sp.a voorstander is van sterke en goed uitgebouwde openbare diensten, die efficiënt werken en een ruime en klantvriendelijke dienstverlening aanbieden. Hij waarschuwt voor de aantasting daarvan door lineaire besparingen in tijden van budgettaire krapte. Efficiëntie betekent niet noodzakelijk de vermindering van het aantal personeelsleden. Het verheugt de spreker dan ook in de nota te lezen dat de minister vindt dat een goed functionerende overheid het verschil kan maken in de samenleving. Dat Binnenlands Bestuur en Bestuurszaken in één portefeuille zitten is alleszins een opportuniteit voor deze regeerperiode.

De heer De Loor vindt de verhouding tussen kabinetten en administratie een terecht aandachtspunt. Hoe wil de minister de vernieuwing van die verhouding precies aanpakken?

3. P&O-beleid

De heer *Ward Kennes* zegt dat de Vlaamse overheid een goed inzetbaar en gemotiveerd personeelskorps nodig heeft. Verschuivingen binnen en tussen bestuursniveaus moeten mogelijk zijn. Het lid informeert naar de stand van zaken van de functieclassificatie. Belangrijk zijn verder goede lonen en de interne eenheid van de organisatie.

De heer Kennes stelt vast dat iets minder dan 20% van het personeelsbestand ouder is dan 55 jaar. De huidige gemiddelde pensioenleeftijd is net geen 61 jaar. Bij ongewijzigd beleid stroomt de komende 15 jaar ongeveer 46% van het personeel uit, dus ook hun kennis en ervaring. Hoe gaat de minister daarmee om? Welke kansen ziet hij in die uitdaging? Hoe gaat hij, wat diversiteit en allochtonen betreft, om met aangepaste regelgeving die meer inzet op competentie dan op diploma? Het lid onderstreept dat de lat in geen geval lager mag gelegd worden. Voor personen met een handicap bestaan heel wat maatregelen die op de steun van CD&V kunnen rekenen, maar is het mogelijk om daarnaast meer stages en vakantiejobs aan te bieden?

Mevrouw *Karin Brouwers* vindt de beleidsnota onduidelijk over de doorbraak die de minister wil forceren ten gunste van vrouwen in managementfuncties, een doelstelling waar haar fractie overigens volledig achter staat. Het lid vraagt hoeveel vrouwen vandaag in midden- en topmanagement zitten. Klopt het dat de minister streeft naar 33%?

Mevrouw *Linda Vissers* sluit zich aan bij de vraag naar het aantal vrouwen in middenkader- en topfuncties op dit moment, in het licht van de nagestreefde 33%. Maatwerk voor

personen met een arbeidshandicap is goed, maar heeft tot nu toe geen echte resultaten opgeleverd. In het personeelsinformatieblad '13' van deze maand valt te lezen dat er op 38.000 Vlaamse overheidsambtenaren 396 werknemers met een arbeidshandicap zijn. Er valt dus nog een hele weg te gaan als men 4,5% wil halen in 2010.

Het lid vraagt nog of de vakbonden de rationalisering en standaardisering van de verlofstelsels en de invoering van het prestatie management kunnen bijtreden. Werden al onderhandelingen opgestart?

De heer *Marnic De Meulemeester* wil weten welke gevolgen de minister koppelt aan de vaststellingen over de uitstroom van ambtenaren. Hoe zal dat opgevangen worden? Het lid merkt op dat de beleidsnota veel vager is dan het Vlaamse regeerakkoord over aantoonbare besparingen op het aantal ambtenaren door efficiëntiewinst en optimalisatie. In het onderdeel vergrijzing staat nergens dat hun totale aantal niet mag aangroeien. Erger nog is dat de historische kans die de natuurlijke afvloeiing door pensionering biedt om de impact van het overheidsapparaat op de begroting te verkleinen zonder de slagkracht aan te tasten, wordt genegeerd. Het lid is benieuwd of de besparingskansen door de regering zal gegrepen worden. Of gaat de minister uit van het automatisme dat elke vertrekkende ambtenaar wordt vervangen? Open Vld kiest voor een fitte maar slanke overheid, maar in werkelijkheid steeg het aantal ambtenaren op vijf jaar tijd tot 45.000. Vooral de toename bij de externe agentschappen valt op, met De Lijn en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) als uitschieters (samen bijna 6000 extra ambtenaren). Is die continue aangroei nodig en betaalbaar op termijn?

De heer De Meulemeester vindt de voornemens inzake inzetbaarheid, flexibiliteit en competitieve arbeidsvoorwaarden evident. Het lid betreurt dat de beleidsnota geen aandacht besteedt aan het nuttige instrument van de elders verworven competenties. Hij wijst op de tegenstrijdigheid dat de Vlaamse overheid haar eigen ervaringsbewijzen (bijvoorbeeld die van Syntra) niet erkent, ondanks de grote investeringen daarin door de vorige minister van Werk, en in weerwil van haar voorbeeldfunctie. Vervolgens informeert het lid of de minister al overleg pleegde met de syndicale organisaties over zijn wens om zelf de minimale pensioenleeftijd vast te leggen.

De heer *Kurt De Loor* vindt Jobpunt Vlaanderen een troef die maximaal en prominent moet ingezet worden met het oog op de professionalisering van selectie en rekrutering. Zeer verontrustend vindt hij echter de passage in de beleidsnota over uitzendarbeid. Hij vindt namelijk dat de overheid precies het omgekeerde moet doen, door werkzekerheid te bieden in de plaats van nepcontracten. En wat verstaat de minister onder het stapsgewijze naar elkaar toegroeien van statutaire en contractuele arbeidsvoorwaarden? Het lid hoopt alvast dat de eerstgenoemde voorwaarden niet worden uitgehold. Hij informeert ook naar de precieze plannen van de minister om ziekteverzuim tegen te gaan. Kunnen eventuele goede praktijken ter beschikking gesteld worden van de lokale overheden?

De heer De Loor stelt nog dat het personeelsbestand inderdaad een afspiegeling moet zijn van de diversiteit in de samenleving. Communicatiekanalen richten naar doelgroepen zal niet volstaan, vreest hij, zeker gezien de economische crisis. Hij sluit zich aan bij het pleidooi van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken voor een integraal actieplan diversiteit. Ook hier kan Jobpunt Vlaanderen een centrale rol spelen.

4. Huisvesting van de administratieve diensten

De heer *Ward Kennes* vindt goede huisvesting van de diensten belangrijk. Hij wijst op de stilstand van de VAC-dossiers Brugge en Gent. Andere aanslepende dossiers zijn het Loodsgebouw in Antwerpen, het Vlaams Verkeerscentrum en het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek in Merelbeke. Een beleid op lange termijn is wenselijk. Van belang is de bereikbaarheid met het openbaar vervoer. In het kader van de discussie over

concentratie van diensten in Brussel dan wel decentralisatie, wijst hij op het belang van de aanwezigheidspolitiek, met herkenbare gebouwen en dat niet alleen rond het Noordstation.

Mevrouw *Karin Brouwers* vindt het vreemd dat binnenkort het VAC-Leuven open gaat als viersterrengebouw, terwijl men voor de toekomst tevreden is met drie sterren. Klopt het dat ook zaken op stapel staan voor energie-efficiëntie in bestaande gebouwen? Wat is de totale dakoppervlakte van de gebouwen waarvan de Vlaamse overheid zelf eigenaar is? Hoeveel zonnepanelen zou men daarop kunnen installeren?

5. Administratieve vereenvoudiging en kwaliteitsvolle regelgeving

De heer *Marnic De Meulemeester* is benieuwd wat van de planlastvermindering in huis zal komen. Wat bedoelt de minister in dat verband met één functioneel niveau? Momenteel vinden de topambtenaren alle opgelegde plannen functioneel, merkt hij op. Hij wil meer duidelijkheid over deze doelstelling.

Mevrouw *Karin Brouwers* steunt het voornemen om niet alleen lokaal maar ook op Vlaams niveau te streven naar administratieve lastenverlaging. Zij vindt in het bijzonder de rapporteringsverplichtingen erg zwaar en hoopt dat de reductiedoelstelling daadwerkelijk gehaald wordt. Wat de kwaliteitsvolle regelgeving betreft, pleit het lid ervoor dat regering en parlement één lijn volgen. Ze attendeert op het SERV-rapport (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) en -advies over dit onderwerp en vraagt een bespreking in de commissie.

Mevrouw *Annick De Ridder*, commissievoorzitter, antwoordt hierop dat de bespreking van het SERV-rapport 'Betere regelgeving voor een effectieve en efficiënte overheid en meer welvaart en welzijn' in het voorjaar 2010 uitgebreid aan bod zal komen in de commissie. Dit kan dan uitmonden in voorstellen voor een betere decreetgeving en vereenvoudiging.

Mevrouw *Linda Vissers* vraagt of het uitstekende vereenvoudigingsproject om 250.000 attesten uit te sparen het enige is. Zo neen, welke andere projecten met het oog op administratieve vereenvoudiging staan dan op stapel?

6. ICT en e-government

Mevrouw *Karin Brouwers* wijst erop dat sommige lokale besturen al bezig zijn met digitale projecten (bijvoorbeeld GIS (geografisch informatiesysteem), bouwaanvragen) en vraagt dat men daar, met het oog op compatibiliteit, rekening mee houdt als men tot een Vlaams initiatief komt.

Mevrouw *Linda Vissers* waardeert het hoofdstuk over ICT als realistisch en ambitieus. Zij suggereert om de afgedankte pc's van de overheid – weliswaar opgeknapt – ter beschikking te stellen van kansarmen.

De heer *Marnic De Meulemeester* stelt vast dat de vzw Smals het voorbeeld is voor de Vlaamse pool van ICT-consultants. Anderzijds rijzen wel vragen, onder meer bij het Rekenhof en de EU, over haar werkwijze en transparantie. Er zijn weliswaar snelle resultaten maar er is ook sprake van gefnuikte mededinging. De ICT-sector wordt feitelijk buitenspel gezet. Als die werkwijze doorgetrokken wordt naar Vlaanderen en later ook de lokale overheden, vreest het lid een zware impact op die economische sector. In hoeverre wil de minister het Smalsmodel kopiëren? Hoe garandeert hij dat de concurrentie niet verstoord wordt?

De heer *Kurt De Loor* vindt het streven naar één ICT-aanbieder een goede evolutie.

III. ANTWOORDEN VAN DE MINISTER

1. Algemeen

De *minister* is voorstander van een sterke overheid die regulerend kan optreden. Corporate governance, zelfregulering zijn mooie theorieën maar blijken vaak niet te werken. Een sterke overheid betekent niet noodzakelijk een grote overheid. De omvang hangt af van de politieke keuzes.

De minister is tevreden dat de notie kwaliteit van de dienstverlening gedeeld wordt. Zij is immers de basis voor het vertrouwen van de burger in de overheid. Het klopt ook dat de kwaliteit van de overheid in een verenigde markt meer en meer economisch het verschil maakt. Hij erkent dat Vlaanderen daar al langer werk van maakt en gestaag vooruitgang boekt op dit vlak, maar dat is geen reden om op de lauweren te rusten.

2. Daadkrachtig management door samenwerking en synergie

De minister verwijst naar het charter van de politiek-ambtelijke samenwerking, dat belangrijk is om de nieuwe verhoudingen tussen beide niveaus te regelen en de omvang van de kabinetten terug te schroeven. De kabinetten zijn wel degelijk afgebouwd, maar logistieke ondersteuning is nu eenmaal nodig. De kabinetten staan daarvoor kredieten af aan de administratie en er komen dus geen bijkomende mensen in dienst. Er zijn tal van praktijkvoorbeelden van zeer goede samenwerking, op sommige terreinen is de samenwerking nog voor verbetering vatbaar.

De minister wijst wel op het (beperkend) gegeven dat de Vlaamse Regering bij consensus moet beslissen, waardoor over elk onderwerp van de omvangrijke agenda van de minister-raad vooraf interkabinettenoverleg nodig is.

Daarvoor is ook een andere verhouding met het parlement nodig. Zo'n andere verhouding zou bijvoorbeeld kunnen inhouden dat de minister met zijn voorstellen naar het parlement komt voor een bespreking op hoofdlijnen. Tijdens de bespreking kunnen de fracties dan wijzigingen van die hoofdlijnen voorstellen. Maar zelfs dan moet de minister vervolgens met die hoofdlijnen en de uitwerking ervan nog door de regeringsmolen. Er zijn in de vorige regeerperiode wel al pogingen gedaan om te werken met witboeken of conceptnota's, onder meer door de ministers van Onderwijs, Ruimtelijke Ordening en Media. Met zijn aangekondigde witboek over de interne staatshervorming wil minister Bourgeois deze vorm van dialoog tussen regering en parlement opnieuw een kans geven. In de Nederlandse Tweede Kamer is deze werkwijze normaal en gebeurt ze zelfs via een schriftelijke procedure, zonder dat kritiek leidt tot politieke moeilijkheden of dreigend ontslag.

De heer *Joris Van Hauthem* attendeert erop dat de commissie Onderwijs al jaren met visie-nota's met grote lijnen werkt.

De *minister* bevestigt dit nogmaals. Hij herhaalt ook dat men hoe dan ook daarna opnieuw naar de regering moet, waar alles tot de laatste komma wordt doorgepraat. Het resultaat is dan nog moeilijk te amenderen door het parlement wanneer het uiteindelijk wordt ingediend, wat dan leidt tot frustratie.

De minister bevestigt dat de efficiëntieverhoging wel degelijk meetbaar moet zijn en dat de interne audit daarin een rol zal spelen. Het klopt dat het vervolg van de thans algemeen opgelegde besparingen nog niet is gekwantificeerd, maar dat zal wel degelijk komen, zij het dat de kaasschaafmethode niet continu kan worden toegepast. Tegen het einde van het

jaar moet het CAG met voorstellen voor meetbare efficiëntiewinst komen. Hij wijst op een te onderzoeken piste waarbij een gedeelte van de efficiëntiewinst binnen de entiteit blijft die de besparing doet, zoals in het Verenigd Koninkrijk. De huidige besparing van twee miljard euro is wel niet van die aard.

Het CAG en de respectievelijke departementen zullen het beleid ondersteunen en meewerken aan de efficiëntieoefening. De dialoog met de politieke overheid behoort immers tot de taken van de leidend ambtenaren. De minister ontmoet in zijn beleidsdomeinen zeer gemotiveerde topambtenaren, die bereikbaar zijn buiten de kantooruren, die altijd bereid zijn te vergaderen met de minister.

De minister onderstreept dat het de bedoeling is om tot een single audit te komen. De single audit wordt momenteel opgenomen in het Rekendecreet. Een eerste stap hiervoor zijn de afspraken tussen het Rekenhof en IAVA, maar de besprekingen wat dat betreft zijn nog niet afgerond. Andere betrokken partijen zijn de regeringscommissarissen en de externe bedrijfsrevisoren. Het idee van een regionale rekenkamer sluit daarbij aan als ambitie.

De minister erkent het probleem dat wordt veroorzaakt door de oprichting van instellingen in het kader van BBB. Maar dat beleid, waartoe vorige regeringen hebben beslist, is nu eenmaal in uitvoering, al zal het na verloop van tijd – zij het niet te vroeg – moeten geëvalueerd en eventueel bijgestuurd worden met het oog op een betere samenwerking en grotere synergie. Hij geeft logistiek, ICT en personeelsbeleid als voorbeelden.

Een andere vraag die de verhoogde autonomie in het kader van BBB oproept, is die naar de politieke verantwoordelijkheid voor beslissingen van leidend ambtenaren. Vandaar het belang van hun integriteit, kwaliteit en samenwerking met de politici. De bestaande systemen en processen worden geëvalueerd en deze doelstellingen worden opgenomen in de doelstellingen van de leidend ambtenaren.

Ten aanzien van mevrouw Vissers verklaart de minister dat fraude niet alleen strijdig is met deugdelijk bestuur, maar gewoon met de wet. Fraude is een misdrijf. Het is onmogelijk de regels zo op te stellen zodat er geen overtredingen meer zijn. Dat kan enkel in een ideale wereld. Integriteit is een meerwaarde die de minister aan de regels wil geven. Uiteraard moeten ambtenaren correct werken, maar misbruik is nooit helemaal uit te sluiten. Om de kans zo veel mogelijk te beperken, zijn er de deontologische code, de rotatie van gevoelige functies, de dubbele handtekeningen, trainingen en opleidingen, als bijvoorbeeld de dilemmatraining. Maar die kunnen nooit garanderen dat er geen misbruiken meer zullen voorkomen.

Onafhankelijke bestuurders zijn bestuurders die geen band hebben met de aandeelhouder. Maar dat is ook een moeilijke kwestie in de privésector. De overheid moet de ambitie hebben om hierin het initiatief te nemen, bijvoorbeeld bij de VRT. Dat zal misschien niet altijd meteen op de meest optimale manier gebeuren, maar dat neemt niet weg dat het streefdoel overeind moet blijven.

3. P&O-beleid

De personeelsaangroei bij de overheid heeft volgens de minister te maken met de staats-hervorming waardoor een aantal diensten overgeheveld is, maar ook met de oprichting van nieuwe diensten, bijvoorbeeld de wooninspectie of de inburgeringdiensten. Ook De Lijn en VDAB hebben bijkomende mensen aangeworven naar aanleiding van beleidskeuzes. De omvang van de overheid houdt verband met de politieke keuzes over overheids-taken. Eerder dan de omvang zijn de output en de vergelijking tussen investeringen en resultaten belangrijk. Scandinavische landen hebben grote overheden, maar worden her en der aangehaald als voorbeeld van efficiëntie.

Voor de minister zijn 55-plussers niet zozeer oudere als wel ervaren werknemers. Door de gestegen levensverwachting zijn de bestaande schema's totaal voorbijgestreefd. Hij heeft nog niet onderhandeld met de vakbonden over de wijziging van de feitelijke pensioenleeftijd, maar dat is wel opgenomen in de beleidsnota. Hij betreurt dat het gros van de medewerkers tussen 60 en 61 vertrekt. Anderzijds beseft hij dat een stapsgewijze aanpak onvermijdelijk is, maar men moet het debat wel durven voeren en geleidelijk maatregelen durven nemen. Dat veel mensen te vroeg met pensioen gaan, is niet alleen een probleem van de privésector. Gezien de federale bevoegdheden ter zake, kan hij voorlopig echter niets anders dan ontradende en stimulerende maatregelen nemen. In sommige Europese landen is zelfs de feitelijke pensioenleeftijd hoger dan onze wettelijke, merkt hij op.

Wat de uitstroom van medewerkers betreft, verklaart de minister dat er niets is bepaald over vervangingen. Het regeerakkoord stelt alleen dat er geen bijkomende medewerkers mogen komen. De uitdaging voor de leidend ambtenaren bestaat erin om na te gaan hoe men met evenveel en soms zelfs minder mensen dezelfde dienstverlening kan bieden. De minister is geen voorstander van lineaire maatregelen maar zal nagaan waar de organisatie onder druk staat en waar minder, waar mensen vrij komen door informatisering van diensten. Op vlak van interne mobiliteit is nog heel wat vooruitgang nodig. In de vorige regeerperiode was het vaak zo dat voor nieuwe taken nieuwe mensen aangeworven werden. Nu komt het erop aan via interne mobiliteit of efficiënter werken, mensen daarvoor vrij te stellen.

Voor de audit van de lokale besturen hoopt de minister een beroep te kunnen doen op personeelsleden met expertise die nu al in overheidsdienst werken. Het wordt moeilijk die personen te vinden, maar toch is het nodig dergelijke nieuwe diensten op te richten zonder al te veel bijkomende aanwervingen.

De minister gaat in op de vraag naar de functiekwalificaties. In de vorige regeerperiode werden in het sectoraal akkoord 2005-2007 afspraken gemaakt met de vakbonden over de manier waarop de functies zouden worden gewogen. Doel is de objectivering van het beloningsbeleid. Bij de start werden een 100-tal functies gewogen door twee wegingscommissies met het oog op een functiematrix. De begeleidingscommissie, waarin ook de vakbonden vertegenwoordigd zijn, zet dat werk tijdens deze regeerperiode voort. De minister wijst er wel op dat de wegwerking van onbillijkheden lastiger is in een periode van budgettaire schaarste.

In december 2008 werkten er 21 percent vrouwen in het topmanagement, het streefcijfer is 33 percent tegen 2015. In het middenmanagement werkte 26 percent vrouwen, het streefcijfer is 33 percent in 2010. De Vlaamse overheid stelde 1,8 percent personen van allochtone afkomst te werk, maar het streefcijfer is 4 percent in 2015. 0,9 percent van de Vlaamse ambtenaren is een persoon met een arbeidshandicap, het streefcijfer is 4,5 percent tegen 2010. De minister wil alle streefdata op 2015 brengen. De andere data zijn geërfd, niet van de vorige maar van de regering daarvoor. Het was al lang duidelijk dat die niet gehaald zouden worden.

Er zijn al tal van specifieke maatregelen voor elke doelgroep. Voor vrouwen bestaan loopbaanbegeleiding en coaching, voor allochtonen jobbeurzen, voorbeeldfuncties. Voor mensen met een arbeidshandicap zijn er rendementsondersteuning, de voorbehouden betrekking, de stages, de aanpassing van de werkplaatsomgeving. Voor die doelgroep zijn zeer gerichte acties nodig. De huidige acties volstaan niet. De dienst Emancipatiezaken heeft voor 2010 een actieplan uitgewerkt met een twintigtal maatregelen. Het management werft, ontslaat, bevordert, het is dus nodig om ook met hen afspraken te maken over de streefpercentages. De minister wijst er wel op dat het in periodes van crisis, bij een aanwervingstop, moeilijker is om streefpercentages voor diversiteit te halen maar dat ook nu de doelstellingen aangehouden blijven.

De elders verworven competenties staan wel degelijk in de beleidsnota. Vlaanderen moet wel handelen binnen het keurslijf van de federale regelgeving voor het overheidspersoneel. De federale overheid wil blijkbaar ook werken met de elders verworven competenties, zij het voor een beperkt aantal functies. Zij wil dat doen via de ervaringsbewijzen. Vlaanderen heeft de kwestie aangekaart in het comité A. De federale overheid wil de regelgeving aanpassen. De minister hoopt dat er een federale regeling komt zodat Vlaanderen op dat vlak een modern beleid kan voeren.

De minister verklaart dat verantwoordelijke vakbonden weten dat er prestaties moeten worden geleverd, dat er soms rationalisaties nodig zijn. Niet alle aangekondigde maatregelen zijn al doorgepraat met de vakbonden. Onderhandelingen moeten leiden tot een kwalitatief akkoord met de vakbonden. Het prestatie management zal daar deel van uitmaken.

Er wordt ook gedacht aan een tweede pensioenpijler, die nu op schuchtere wijze start bij de lokale besturen, zij het dat dit budgettair voor Vlaanderen momenteel moeilijk ligt. Dit is voorwerp van onderhandelingen met onder meer de vakbonden. De overheid kan die aspecten niet eenzijdig regelen.

Voor het selecteren van medewerkers werkt de Vlaamse overheid verder samen met Jobpunt. Ook bij interne aanwervingen gaat er voldoende aandacht naar de kwaliteit. Topambtenaren vinden dat ze in bepaalde omstandigheden en in beperkte mate een beroep moeten kunnen doen op interimarbeid. Het is daarbij niet de bedoeling vaste aanwervingen te omzeilen. De federale regeling voor overheidspersoneel staat geen uitzendarbeid toe. Maar ook de federale overheid wil van die bepaling af, er waren al besprekingen met de vakbonden. Het is echter helemaal niet de bedoeling mensen permanent als uitzendkracht te werk te stellen. Dat zou trouwens niet betaalbaar zijn. Het is evenmin de bedoeling het statuut uit te hollen. Zowel bij de ambtenaren zelf als bij de vakbonden leeft de vraag om het statutaire en contractuele statuut naar elkaar te laten toegroeien. Contractuelen beschikken momenteel niet over dezelfde mogelijkheden als de statutairen.

Het ziekteverzuim is na de griepopstoot iets gedaald tot 5,47 percent. Dat is gelijkaardig aan het ziekteverzuim in grote ondernemingen. Natuurlijk moet het doel zijn het ziekteverzuim zo klein mogelijk te houden. Oneigenlijk ziekteverzuim moet worden aangepakt, maar ook de werksfeer en de werkomstandigheden kunnen negatieve invloeden zijn. De topambtenaren moeten daar voldoende zorg aan besteden.

4. Huisvesting van de administratieve diensten

De minister stelt dat voor de VAC's in Gent en Brugge de besprekingen lopen. Brugge is een moeilijk geval, de onderhandelingen met de federale overheid over de huurvoorwaarden van het Kamgebouw verlopen moeizaam. De minister wil met betrokkenen op federaal niveau verder onderhandelen en streeft naar duidelijkheid tegen 15 januari. Dat is nodig om niet in de problemen te komen wegens de aflopende huur van de huidige gebouwen.

Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) heeft een bestek gemaakt voor het VAC te Gent. Het is bezorgd aan de NMBS-holding en Eurostation. De offerte moet binnen zijn tegen 16 december, in de tweede helft van januari komt er een evaluatie. In principe wordt er over het VAC Gent beslist in het tweede kwartaal van 2010. Ook de andere huisvestingsproblemen moeten aangepakt worden.

Aanwezigheid in Brussel is en blijft belangrijk. Het Markiesgebouw is bijzonder zichtbaar maar ook bijzonder inefficiënt. De verhouding tussen de huur en de beschikbare oppervlakte is er heel slecht. De eigenaar heeft heel wat moeten investeren om het gebouw opnieuw verhuurbaar te maken, maar desondanks staat het nog altijd leeg. Ook het

Boudewijngebouw is een opvallend gebouw maar tot op de draad versleten. In de huidige toestand de huur verlengen is niet mogelijk.

Het is niet altijd mogelijk gebouwen te huren die vier sterren halen zoals VAC Leuven. Voor de andere nieuw te bouwen gebouwen, bijvoorbeeld een VAC, is de doelstelling drie sterren. Drie sterren is voor een nieuwbouw een goed evenwicht tussen ecologische en economische normen. Drie sterren betekent een E-peil van E-67 tot E-70. Dat is een bedrijfs-economisch optimum.

Het VAC Leuven heeft vier sterren om precies als voorbeeldproject naar de private sector te dienen. Heel wat vernieuwende technieken worden in dit project samen gebracht.

5. ICT en e-government

De minister somt een aantal lopende e-govprojecten op: het project in verband met de kinderbijslag, de leer- en ervaringsdatabank, het informatieformulier vastgoed, de interbestuurlijke diensten- en productencatalogus. De digitale bouwaanvraag is een ambitieus project voor gegevensdeling. Het zal uitgewerkt worden in nauw overleg met de lokale besturen. Het is de bedoeling het volledige proces te automatiseren en niet alleen de aanvraag. Het toegangsmanagement voor lokale besturen heeft de Agoriaprijs gewonnen. Daarbij is het de bedoeling dat de lokale besturen zelf de mensen of de organisaties kunnen aanwijzen die toegang nodig hebben tot de verrijkte kruispuntbank.

Om deel te nemen aan het e-govsysteem, aan het systeem met authentieke databanken met toegangsmachtigingen, moet de informatica van de steden en gemeenten aangepast zijn aan de vereisten van de projecten en moeten zij hiermee rekening houden bij investeringen in informatica. Zelfs in middelgrote gemeenten gebeurt het soms dat de informaticasystemen niet op elkaar afgestemd zijn. De minister zal de steden en gemeenten informeren over het e-government zodat nieuwe informaticasystemen ook aan de vereisten daarvoor voldoen.

De minister erkent dat 31 percent van de bevolking geen toegang heeft tot internet. Ook zij moeten kwaliteitsvolle overheidsinformatie krijgen. De lokale overheid kan daarin een belangrijke rol spelen.

Het is niet de bedoeling Smals te kopiëren. Dat is een toonaangevend en efficiënt systeem, maar de concurrentiepositie ervan botst op bezwaren. Er komt een pool van ICT-brugprofielen tussen business en ICT, tussen architecten en analisten. Het doel is de overheid met meer kennis van zaken aanbestedingen te laten uitschrijven en consultants daarvoor overbodig te maken. Momenteel beschikt Vlaanderen niet altijd over de essentiële kennis om de ICT aan te sturen. Het heeft daarvoor externe experts nodig. Dergelijke afhankelijkheid zorgt voor een zwakke marktpositie. Het is echter helemaal niet de bedoeling om activiteiten te ontwikkelen die de concurrentie in het gedrang brengen. De Vlaamse overheid moet gewoon architecten en analisten in dienst hebben die de externe consultancy kunnen vervangen. Ze moeten de bestekken voor aanbestedingen opstellen en de offertes beoordelen.

6. Administratieve vereenvoudiging en kwaliteitsvolle regelgeving

De minister verklaart dat het de regering menens is met de lastenverlaging voor de lokale besturen. Ze zullen niet meer per sector jaarlijkse plannen opmaken maar slechts één legislatuurplan. Die reductie van de planlast wordt enthousiast onthaald bij de lokale besturen. Met 'op een functioneel niveau' bedoelt de minister enkel dat een en ander praktisch toepasbaar moet zijn. De e-governmentplannen voor de lokale besturen zullen de werklust verlagen en de efficiëntie verhogen.

De kwaliteit van de regelgeving is een permanente zorg. De minister pleit voor goede afspraken met de commissie. Decreetsevaluatie is volgens hem eigenlijk een zaak van het parlement.

IV. MET REDENEN OMKLEDE MOTIES

Tot besluit van de bespreking van de beleidsnota werden met redenen omklede moties aangekondigd door mevrouw Linda Vissers en de heer Marnic De Meulemeester.

De voorzitter,

Annick DE RIDDER

De verslaggevers,

Karin BROUWERS

Linda VISSERS